

**Hvorfor skal vi
holde oss unna
hasjen?**

” Vi vil gi deg noen tanker om hva vi som samfunn bør ta stilling til når vi skal utforme en politikk for cannabis.

Cannabis diskuteres blant politikere, forskere og blant foreldre og ungdom. Endringer som skjer i andre land har gitt ny fart i denne diskusjonen.

I DETTE HEFTET ønsker vi å gi deg grunnleggende kunnskap om cannabisstoffene, hasj og marihuana. I diskusjonen om hvor risikable disse stoffene er, er det viktig å vite hva vitenskapen i dag er kommet fram til.

FØRST OG FREMST vil vi gi deg noen tanker om hva vi som samfunn bør ta stilling til når vi skal utforme en politikk for cannabis. Men vi vil også be deg tenke over hva du selv skal gjøre.

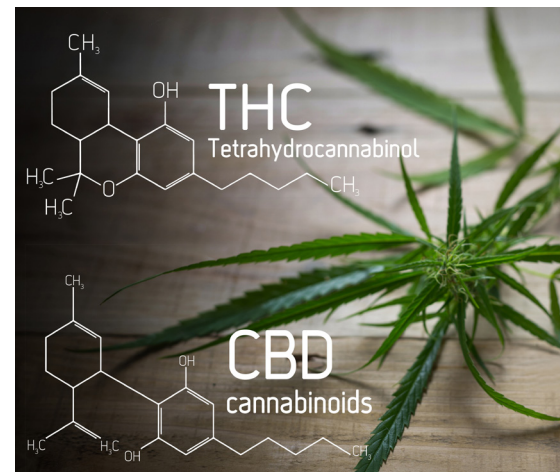

Hva er Cannabis?

Cannabis er en plante som inneholder en rekke virkestoffer, hvorav delta-9-tetrahydrocannabinol (THC) og cannabidiol (CBD) er de viktigste.

INNTAK AV CANNABIS gjøres normalt i form av røyking, enten alene eller blandet med tobakk, men cannabis kan også spises eller drikkes i te. Cannabis er det mest utbredte narkotiske stoffet i verden og i Norge.

CANNABISRUSEN innebærer normalt en følelse av glede, tilfredshet og avslapping, men ulike cannabisvarianter kan gi vidt forskjellig virkning – fra søvndyssende og angst-dempende til stimulerende og psykedelisk. Cannabis gir ofte økt appetitt, og sanseinntrykk som smak, farge og lyd kan forsterkes.

Skaper hasj og marihuana avhengighet?

Noen av dem som bruker hasj og marihuana blir psykisk avhengige. De venner seg til å være påvirket, og lengter sterkt etter å bli det igjen når de blir edru.

DET ER GRUNN TIL å mene at den psykiske avhengigheten som oppstår når en bruker hasj og marihuana regelmessig hittil har vært undervurdert. At en ikke blir fysisk avhengig av hasj og marihuana på samme måte som med f.eks. heroin kan til og med gjøre stoffet ekstra farlig for oss, fordi vi selv tror det er mindre farlig og dermed har færre motforestillinger mot å bruke det. Ca. 10 prosent

av alle som prøver cannabis vil sannsynligvis utvikle avhengighet (WHO, 2016). Men dersom man begynner i tenårene, er avhengighetsrisikoen mye større. Det kommer av at hjernen vår ikke er ferdigutviklet før i 25-årsalderen, og dermed mer sårbar. De fleste som begynner med cannabis i Norge, gjør det før de er fylt 20 år, mange helt ned i 14-15årsalderen. (SIRUS-rapport nr 4/2015).

» De fleste som begynner med cannabis i Norge, gjør det før de er fylt 20 år

Hva er det som avgjør om en skal bli avhengig?

Den viktigste faktoren er hvor mye og ofte en bruker har anledning til å ruse seg med hasj eller marihuana.

RISIKOEN FOR Å BLI avhengig er størst når tilgjengeligheten er stor og prisene er lave, slik at det kanskje blir en mulighet til å ruse seg flere ganger i uka, eller hver dag.

Det er viktig at vi stanser innførsel og innenlandsk produksjon av disse stoffene, ikke bare av hensyn til det store flertallet av ungdom som aldri har prøvd hasj, men også av hensyn til dem som har prøvd av og til. Av den grunn er også all omsetning og innehav av cannabis forbudt i Norge.

MEN ER DET IKKE NARKOTIKAMILJØET SOM ER DET FARLIGE?

Det er klart at stoffmiljøet er farlig for alle. I brukergruppene finnes det ideer som går ut på at det er bra, tøft og at det er smart å ruse seg med hasj eller marihuana. Mange hasjbrukere driver «misjonsvirksomhet» for stoffene.

Når klassekamerater, kjærester og kompisser prøver å få oss til å røyke hasj, er det en form for kameratundertrykking som vi må ta opp kampen mot. Vi må vise at de som driver «hasjmisjon» er selgernes forlengende arm. De trekker nye ungdommer inn i brukermiljøene, øker faren for å skape problem for kameratene sine og gjør det lettere for narkoselgerne å utnytte og tjene penger på

» Mange hasjbrukere driver «misjonsvirksomhet» for stoffene.

ungdommen. Alle cannabisbrukere bidrar til å øke aksepteringen av hasj og marihuana. En norsk undersøkelse blant ungdom viste at ved siste gangs bruk av cannabis hadde brukerne enten fått (57 prosent) eller kjøpt (31 prosent) stoffet av kjente, dvs. venner, søsken, kjærester skolekamerater osv. (SIRUS rapport 4/2015).

Er det forskjell på å bruke og være avhengig?

Allerede etter noen få gangers bruk kan en få et sterkt ønske om å fortsette bruken. Dette behovet utvikler seg videre hos mange. Hver femte som har prøvd hasj i tenårene utvikler avhengighet. Vi kan ikke vite hvem dette er.

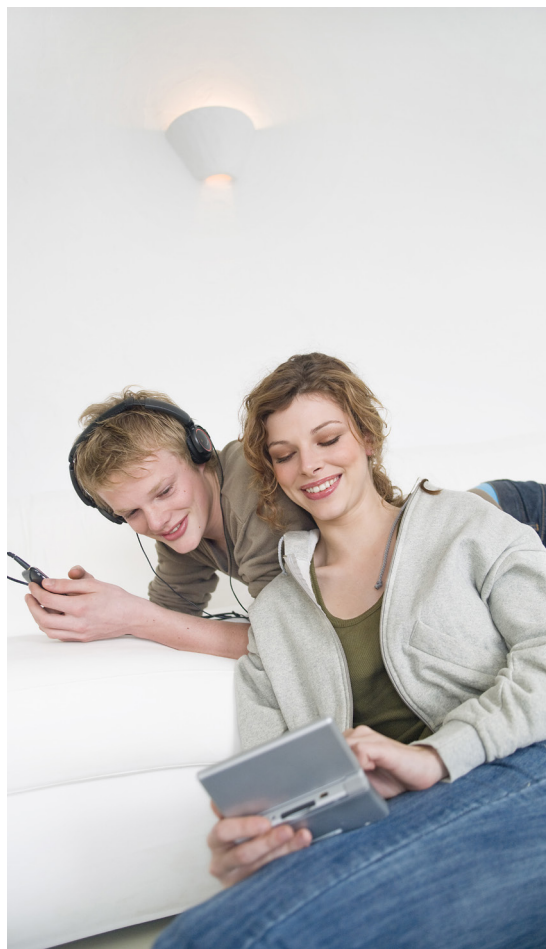
FORSVARET SOM MANGE bruker når de blir kritisert for cannabisbruken sin viser at de verdsetter hasjen svært høyt og ikke har lyst til å slutte med den.

All kritikk blir derfor oppfattet som en trussel. Men behovet går først over i en avhengighet når brukeren ikke lenger har full kontroll over om han/hun vil bruke stoffet lenger.

Ca 30% av alle som blir behandlet for stoffavhengighet i Europa blir behandlet for cannabisavhengighet. Hasjbruken øker nå blant norsk ungdom (Ungdata), og antallet unge som søker behandling for cannabisproblemer øker kraftig.

Av alle som fikk behandling for avhengighet i Norge i 2017 hadde 35 prosent cannabis som hovedproblem. Det var mye mer enn for noe annet narkotisk stoff (FHI: «Narkotika i Norge 2018»).

» Behovet går først over i en avhengighet når brukeren ikke lenger har full kontroll over om han/hun vil bruke stoffet lenger.

Vil cannabis komme isteden for alkohol?

Hvis du tenker på dem du kjenner som røyker hasj eller marihuana, så vil du se at det ikke er noen av dem som har sluttet å drikke alkohol.

FORSKNING VISER AT oftest går alkohol og hasj om hverandre. Rundt 82 prosent av alle hasjbruksituasjoner skjer i forbindelse med bruk av alkohol (Pape m.fl. 2000).

MEN HVORFOR SKAL VI DA IKKE FORBY ALKOHOL?

Alkohol er et stoff som har en mange hundre-årig tradisjon i vårt land og er blitt en del av vår kultur. Det er derfor vanskelig å få folk med på å forby alkohol, selv om alle vet at al-

koholen skaper store skadevirkninger for den enkelte bruker og for samfunnet. Derimot er et stort flertall av befolkningen enige i at spredning og bruk av hasj skal være forbudt, og derfor kan vi opprettholde et cannabisforbud.

Derfor er det svært viktig for samfunnet at vi gjennom kameratgjengen og omgangskretsen sprer sann kunnskap og en negativ holdning til bruk av hasj og andre former for illegale rusgifter.

Miljøet som faresignal

Det at hasjbruken ikke er en del av vår kultur gjør det mindre sannsynlig at noen skal begynne med cannabis. De som likevel begynner havner lett i kretser og miljøer der det også blir omsatt andre forbudte rusgifter.

OFTEN ER DET DE SAMME kriminelle kretsene som står bak omsetningen av både hasj og heroin. Hasjen brukes som lokkemiddel for å få folk inn i miljøet. Kriminelle gjenger rekrutterer unge ved å lokke med lett-tjente penger dersom de vil selge narkotika til venner og skolekamerater.

ER DET IKKE FORMYNDERI Å FORBY HASJ?

Alle de negative sidene ved hasjbruken er til sammen så store at det er viktig at hasjrøyking skal være forbudt. Et forbud i seg selv vil ikke være nok til å stoppe hasjrøykingen,

men det er et viktig hinder for at hasjrøykingen blir spredd videre. De fleste ønsker å være lovlige. Det er også viktig å kreve at myndighetene håndhever forbudet.

» *Et forbud i seg selv vil ikke være nok til å stoppe hasjrøykingen, men det er et viktig hinder for at hasjrøykingen blir spredd videre.*

Vi hjelper ingen hasjrøykere ved å sette dem i fengsel

I Norge i dag blir ingen cannabisbrukere fengslet kun for bruk eller innehav av cannabis til eget bruk. Men de kan få andre reaksjoner, som bøter, eller andre alternative reaksjoner.

MEST KJENT ER KANSKJE ungdomskontrakter, hvor politi, skole og helsevesen samarbeider med den enkelte for å få slutt på cannabisbruken. Urinprøvekontrakter er ofte en del av opplegget. Men det aller viktigste er at hasjrøykeren ikke får fortsette å påvirke annen ungdom til å røyke hasj. Når vi vet hvor store problemer de som begynner med hasj kan få, må vi først og fremst ta hensyn til dem.

FOREBYGGING

Dersom folk vet at det er forbudt å røyke hasj, vil dette virke forebyggende. Dersom du råkører eller stjeler i butikkene og blir tatt får du en reaksjon fra samfunnet. Og dersom du gjør det igjen, får du en kraftigere reaksjon. Det samme skal gjelde for cannabisbruk. Og for at forbudet skal virke mest mulig forebyggende, må vi kreve at det blir håndhevet konsekvent, og at alle tilfeller av narkotikalovbrudd som myndighetene blir kjent med skal møtes med en reaksjon.

ER DET ET OPPRØRSK Å RØYKE HASJ? Mange ønsker å være i opposisjon, på skolen, mot foreldrene eller mot forhold i samfunnet. Noen mener at å røyke hasj er en måte å gjøre opprør på. Men det er vel ikke mye opprør i det å flykte inn i cannabisrus og passivitet? De fleste som er «rusa» gidder ikke å bruke krefter på forandringer hverken hjemme eller ute. Cannabisrøykere er ofte sløve folk.

» *Mange ønsker å være i opposisjon, på skolen, mot foreldrene eller mot forhold i samfunnet.*

En kan godt være aktiv i sosialt og politisk arbeid selv om en røyker hasj

Ja, men er de aktive fordi de røyker hasj eller på tross av dette? Hvis vi sammenligner med alkohol, ser vi at mange som drikker alkohol gjør også en innsats i samfunnet.

DET ER LIKEVEL GRUNN til å tro at de vil være enda mer aktive om de ikke drakk alkohol. Det samme med hasjen. Mange som i dag blir sløvet ned på grunn av cannabisbruk, ville kanskje ellers blitt mer aktive.

«DEN SOM IKKE HAR PRØVD HASJ KAN IKKE UTTALE SEG OM SPØRSMÅLET»
Hvordan hasjen virker på kort og lang sikt for de fleste cannabisbrukere, kan en best få greie på ved å sette seg inn i kunnskapen til forskere og vitenskapsfolk som har oppsummert erfaringene til tusenvis av stoffbrukere.

Dette er et mye mer solid grunnlag å bygge på enn enkeltpersoners tilfeldige utprøvinger. Den som har prøvd hasj, er ikke nødvendig-

vis noen større autoritet enn en som aldri har prøvd. De fleste som prøver mener at de ikke skal bli avhengige, men mange blir det.

» Hvordan hasjen virker på kort og lang sikt for de fleste cannabisbrukere, kan en best få greie på ved å sette seg inn i kunnskapen til forskere og vitenskapsfolk som har oppsummert erfaringene til tusenvis av stoffbrukere.

Motstridende forskning om hasj en sovepute?

Det er riktig at forskning omkring cannabis-stoffene kan vise motstridende eller uklare resultater. Enten lyder forskningen på cannabisbruk kan føre til visse typer skader, eller så viser resultatene ingen sikre tegn på at slike skader er tilstede.

DET TOK FLERE hundre år å komme frem til at tobakken har de skadevirkningene som i dag er kjent. Det samme med alkoholen. For hundre år siden trodde vitenskapen fortsatt at alkohol var et godt legemiddel.

Det ideelle vil være at alle stoff skal være gjennomprøvet og garantert uskadelige før de slippes ut på markedet. Flere legemiddel tragedier har vist hva som kan skje, dersom dette ikke er et krav.

Men det er ingen uenighet blant forskere om at cannabisbruk kan føre til avhengighet, øker

faren for å utløse psykiske lidelser og i mange tilfeller fører til sløvhets og interesseløshet.

BEHANDLINGS- OG HJELPETILBUD

Det er for få skikkelige hjelpetilbud for stoffbrukere her i landet. De som pådrar seg et narkotikaproblem går ofte en usikker fremtid i møte. Det er derfor viktig å kjempe for flere og bedre hjelpetilbud.

Men den viktigste oppgaven blir å kjempe for at færrest mulig noen gang begynner med stoff, enten det er hasj og marihuana eller annen narkotika.

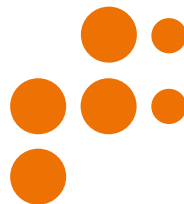
Vi må forebygge at folk får et narkotikaproblem. Det er mye lettere enn å behandle avhengighetsproblemer.

Du kan bidra ved selv å holde deg borte fra narkotika, og ved å påvirke din omgangskrets til å gjøre det samme.

» Det ideelle vil være at alle stoff skal være gjennomprøvet og garantert uskadelige før de slippes ut på markedet.

Bli medlem i Forbundet Mot Rusgift

Du kan støtte vårt viktige arbeid på flere måter.

1

MEDLEMSKAP i Forbundet Mot Rusgift

- Medlemskap krever avhold fra alkohol og narkotika.
- Kontingent for medlem er **kr 300 pr år**.
- Er du skoleelev, student, arbeidssøkende, minstepensjonist eller uten vanlig inntekt, er kontingenten **kr 100 pr år**.
- Husstandsmedlem **kr 50 pr år**.
- Ungdomsmedlemsskap (til og med 18 år) **kr 50 pr år**.
- Medlemmer av FMR, vil få reduksjon i deltakeravgiften ved FMRs konferanser og kurs.

2

STØTTEMEDLEMSKAP i Forbundet Mot Rusgift

- Personer som støtter FMRs formål og politikk er velkomne til å registrere seg som støttemedlemmer.
- Kontingent for støttemedlem er **kr 300 pr år**.
- Støttemedlemmer av FMR, vil få reduksjon i deltakeravgiften ved FMRs konferanser og kurs.

3

STØTTESPILLER i Forbundet Mot Rusgift

- Bedrifter, organisasjoner, sammenslutninger og kommuner som støtter FMRs formål og politikk er velkomne til å registrere seg som støttespillere.
- Dere kan støtte Forbundet Mot Rusgift med **valgfritt beløp**.
- Støttespillere mottar også tidsskriftet Mot Rusgift.

Gå til www.fmr.no og fyll ut innmeldings- eller støttespillerskjema.

Du kan også kontakte oss på epost, telefon eller SMS hvis du vil bli MEDLEM, STØTTEMEDLEM eller STØTTESPILLER:

Epost: post@fmr.no / Telefon: +47 940 08 830

fmr.no

NB: Medlemskap og støttemedlemsskap er kr 50 for alle i innmeldingsåret. Som medlem eller støttemedlem får du tilsendt Mot Rusgift – rusgiftpolitisk tidsskrift.